

**מבט מרענן על נשיות,
זוגיות, ילדים וקריירה
על פי משנתו של
הרבי מליובאוויטש**

יוצא לאור ע"י:

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק ספר זה או חלקים מתוכו, בלי הסכמה בכתב מהמו"ל
נדפס בישראל ה'תשע"ח • 2018

עריכה: מירי אפשטיין

ליקוט וליווי תורני: הרב לוי יצחק אפשטיין

עריכה לשונית: מירי הורביץ

איורים: רחלי דויד

עימוד ועיצוב: *y.w. graphicdesign*

הפקה:

הקדמה

היה זה בי"ד אייר תשנ"א - 28 באפריל 1991.
 מיירי גולדפרב, זוכת תחרות מלכת היופי באותה
 שנה, הגיעה לביקור אצל הרבי מליובאוויטש.

נדמה שלא תהיה זו הגזמה אם נגדיר את המעמד כ"מפגש בין עולמות":
 הרבי, אדמו"ר חסידי נערץ ומנהיג יהודי כבן 90, המייצג את העולם הדתי-
 תורני. וגולדפרב, מלכת יופי בת 20.

הרבי, כדרכו, מבקש לנצל את המפגש להעברת מסר יהודי ומשמיע רעיון
 המבטא את גישתו לייחודיות של האישה: "כתוב בתנ"ך 'שקר החן והבל
 היופי', אבל ההמשך הוא 'אישה יראת ה' היא תתהלל'. והמפרשים מבארים
 שאם היא אישה יראת ה', היא מנצלת את היופי שלה לעניינים יפים בתורה
 ומצוות".

מתברר שגם ביהדות יש מקום של כבוד ליופי החיצוני, כאשר הוא מגיע
 כהשלמה לתוכן הפנימי: כאשר האישה יראת ה', מוסיף היופי ומשלים גם
 את ההיבט החיצוני. בדברים אלו, המתייחסים ליופי האישה ככלי חיובי
 הייחודי לה - מבטא הרבי את גישתו הכללית, לפיה על האישה להתמקד
 בייחודיותה ובדרך זו להגיע למימוש עצמי.

כלומר, בשונה מהגישה הרווחת לפיה היהדות רואה את האישה כנחותה מהגבר, לרבי יש גישה מקורית: הוא שולל בתכלית את השאיפה לשוויוניות, דווקא משום שראה בה מחיקת הזהות הנשית. "האישה אינה נדרשת להשתוות אל הגבר כדי להשיג הערכה", הסביר לא אחת. "יש מעלות רבות הייחודיות לה בלבד ועליה להשתמש דווקא בהן ולהגשים את ייעודה".

המפגש השפיע על חייה של גולדפרב, כפי שהיא מעידה בשיחה שקיימנו עימה: "אני חשה ברכה המלווה אותי מאז והתמונה מהמפגש תלויה אצלי בכניסה לבית.

"ביקשתי להתחתן במהירות והברכה אכן התקיימה. כעבור תקופה קצרה הכרתי את בעלי לעתיד, וכשנה לאחר המפגש אצל הרבי, עמדנו תחת החופה".

...

הרבי השפיע על גולדפרב, כשם שהשפיע על אלפי נשים נוספות ברחבי העולם. בשנת תשי"ב - 1952, זמן קצר לאחר שמונה למנהיג תנועת חב"ד, ייסד את "נשי ובנות חב"ד", במטרה להעצים ולפתח את מקומה של האישה.

הרבי אף נטל חלק בוועידות השנתיות של הארגון, כאשר במרכזן עמדה שיחתו, בה היה עוסק במעלותיה של האישה ותפקידה. בשיחות אלו, כמו במאות מכתבים אישיים ששיגר, קרא הרבי להעצים את הייחודיות הנשית ולפתחה.

בספר שלפניכן הבאנו מסרים קצרים ממשנתו של הרבי הרלוונטיים לכל אישה בעידן המודרני, תוך שאיפה להנגיש את הדברים לציבור רחב ככל האפשר. לשם כך נכתבו הדברים בעברית קלילה וזורמת, בהבהרת נקודות הדורשות ביאור והוספת דוגמאות מעשיות - תוך מאמץ לשמר את הרעיון המקורי שבדברי הרבי. לכל קטע הוספנו איור תואם.

• • •

המשפט "לכל אחד ואחת מבני ובנות ישראל" היה שגור על לשונו של הרבי - בקריאות ציבוריות, במכתבים אישיים ובשיחות בעל פה. מתוכו נגזר שם הספר "לכל אחת", הפונה במיוחד לציבור הנשים.

אנו תקווה כי ציבור הנשים יפיק תועלת מרבית מן הדברים וישאב מהם מלוא חופנים העצמה וכוח.

לו יהי כן, והיה זה שכרנו.

ח"י אלול ה'תשע"ח

הוצאת 'אורות'

פרק
ראשון:

נשיות

תאחיני העצמך

בגיל צעיר האדם מלא יוזמה ורוח נעורים והוא בטוח ביכולתו לשנות את העולם. בהמשך החיים, רוב בני האדם מאבדים את הלהט ומעדיפים לדאוג לחייהם האישיים. במקרים רבים אתגרי החיים גורמים לנסיגה משאיפות, אך במקרים אחרים אלו אכזבות וכישלונות הגורמים לאיבוד האמון ביכולות.

ישנם שני ספרים בתנ"ך, הקרויים בבלעדיות על שם נשים: מגילת אסתר ומגילת רות. שני הספרים עוסקים בנשים אמיצות שפעלו בצורה עצמאית, על דעת עצמן כמעט. הן לא עמדו בראש תנועות וארגונים ולא היו המונים שסרו למרותן. למרות זאת בחרו שתיהן לעשות מה שביכולתן, ואכן, בסופו של דבר גם ההצלחה נרשמה על שמן.

שני מאורעות אלו מלמדים על כוחו של האדם בכלל ושל האישה בפרט - כאשר היא מבקשת לעשות את המעשה הנכון. כל עוד היא חוששת, מסתפקת ומתמהמהת, קיימים סיכויים רבים שהתוצאה תהיה שלילית. אך כאשר היא מאמינה ביכולותיה ופועלת בכיוון זה ללא מורא - ההצלחה מובטחת.

להשפיע הנוצם

במקרה של אי הסכמה בין בני זוג, יש שתי דרכים להצגת עמדה: אפשר לנקוט גישה תקיפה, לצעוק ולדפוק על השולחן עד להשגת היעד המבוקש. ייתכן שבן הזוג ייבהל וייסוג מעמדתו, אבל זהו ניצחון בקרב והפסד במלחמה. מלבד הנזקים שהטקטיקה הזו גורמת למערכת הזוגית, גם ההשפעה תהיה קצרת טווח: דבר שהושג בכפייה לא יחזיק מעמד לאורך זמן.

מאידך, אפשר לנסות להידבר, לשכנע ולהגיע להסכמות בדרכי שלום. גישה זו אינה משיגה תוצאה מידית ודורשת סבלנות ומאמץ, אך היא משתלמת. כאשר הצליח האחד לשכנע בצדקת דרכו, או אף להגיע לפשרה כלשהיא, יהיה ההישג בר קיימא.

"איש דרכו לכבוש", אמרו חכמינו ז"ל בהתייחסם ליוצאים לקרב, "ואין דרך האישה לכבוש". כלל זה רלוונטי גם ביחס לגישה הכללית לחיים. הגישה הנשית מסתייגת מכיבוש כוחני ומאולץ ומעדיפה השפעה בדרכי נועם. מבט לטווח ארוך מגלה שהגישה הזו נכונה יותר, ויטיבו הגברים לעשות אם גם הם יאמצו אותה.

גינה יתרה

פעמים רבות כאשר בן הזוג מתלהב ומעלה רעיון מבריק, האישה יודעת שהשימות של הדבר מוטלת בספק. למרות זאת היא מביעה עניין ברעיון, מתעניינת ושואלת, ומנסה להוביל אותו בעצמו למסקנה. האם זה נובע מהנחה שהוא חסר יכולת להבין ולהחליט בעצמו? כלל לא. ייתכן בהחלט שכן הזוג מוכשר וחכם, אך לאישה מעלה ייחודית שחכמינו ז"ל מכנים 'גינה יתרה'.

חוכמה וגינה נשמעות שתי מילים נרדפות, אך לפי הקבלה הן מבטאות שתי יכולות נפרדות: החוכמה מבטאת כשרון מבריק, תפיסה מהירה ויכולת המצאה. אלה יכולות מופשטות אשר לעיתים אף מנותקות מן המציאות.

הגינה, לעומת זאת, היא יכולת הירידה לפרטים שניתנה לאישה במידה רבה יותר. יכולת זו מאפשרת הבנת דברים על משמעותם המלאה. כאשר רעיון מבריק נבחן לפרטיו, הוא עשוי להתגלות כבלתי-ישים בעליל. זה היתרון של הגינה, התבונה הנשית: היכולת לקרוא את המפה בצורה נכונה ולהבין את הדברים על משמעותם המלאה.

את-שום

לכל אחת ישנן מטרות חשובות, שונות ומגוונות, שהיא מנסה להשיג במהלך חייה - החל מזוגיות, חינוך ובריאות ועד לקריירה ולמעמד חברתי. כדי להשיג מטרות אלו מוכנה היא להתאמץ ולהקריב, לנשוק שפתיים ולחרוק שיניים. לעיתים אף נדמה שאין אפשרות להצליח ללא מאבקים, נחישות ותקיפות. מן הראוי להביט מעט פנימה ולגלות דרכים נוספות:

לאישה ניתנת תכונת נפש ייחודיות, המאפשרת לה להשרות סביבה אווירה נעימה ונוחה. לא במקרה תפקיד האח הרפואי מאויש בידי אישה, בדרך-כלל. תפקידה של האחות, מעבר לטיפול הרפואי בעצמו, הוא להשתמש באדיבות ובסובלנות שבהם התברכה, כדי להשרות אווירה חיובית ורגועה שתיטיב עם המטופלים.

תכונות אלו, לצד תכונות דומות דוגמת טוב-לב ועדינות, ניתנת לאישה מידי הבורא כדי להשתמש בהן גם בחייה האישיים. 'השגת מטרות' מתקשרת אוטומטית בתודעה עם ריצות, קפדנות ולחץ. האמת היא שאפשר גם אחרת - בנעימות, בחיוך וברוגע.

כבוד איתי

דיני הצניעות נתפסים בקרב רבים כמגבילים את האישה ופוגעים בכבודה, הם מחייבים אותה לעמוד בהגבלות שונות ומונעים ממנה להתלבש בצורה חופשית. אך לאמיתו של דבר, דווקא דיני הצניעות הם השומרים על ערכה העצמי ועל כבודה של האישה.

אדם הנושא תפקיד מכובד אינו רשאי להתנהג ככל העולה על רוחו. הוא נדרש לעמוד בסטנדרטים של התנהגות, לבוש ועוד. האם הם פוגעים בכבודו? להיפך, הם אלו המכבדים אותו. זוהי כוונת הכתוב "כל כבודה בת מלך - פנימה". השמירה על כבוד האישה והיחס אליה כבת מלך, מתבטאים דווקא בלבוש צנוע ומכבד.

האם מעצבי האופנה פועלים משאיפה לכבד את האישה? ספק רב. דיני הצניעות, לעומת זאת, מתייחסים בכבוד מקסימלי לאישה, לאישיותה ולתפקידה בעולם. הם נועדו להעניק לאישה את מקומה הראוי, האמיתי, המכבד והנאצל.

